

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Constitutionele remedies bij schending van grondrechten : over effectieve rechtsbescherming, rechterlijk abstineren en de dialoog tussen rechter en wetgever

Uzman, J.

Citation

Uzman, J. (2013, December 5). *Constitutionele remedies bij schending van grondrechten : over effectieve rechtsbescherming, rechterlijk abstineren en de dialoog tussen rechter en wetgever*. Meijers-reeks. Kluwer, Deventer. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/22740>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/22740>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/22740> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Uzman, Jerfi

Title: Constitutionele remedies bij schending van grondrechten : over effectieve rechtsbescherming, rechterlijk abstineren en de dialoog tussen rechter en wetgever

Issue Date: 2013-12-05

Stellingen behorende bij het proefschrift

CONSTITUTIONELE REMEDIES BIJ SCHENDING VAN GRONDRECHTEN

*Over effectieve rechtsbescherming, rechterlijk absteren en de
dialoog tussen rechter en wetgever*

van Jerfi Uzman

1. Afzien van een remedie is geen remedie, ook geen zwakke.
2. De beslissing om (niet) tot rechtsbescherming over te gaan, moet volgen uit een échte afweging tussen de geconcretiseerde belangen van de klager en de gemeenschap.
3. Het verdient aanbeveling dat de rechter bij de beslissing om (niet) in een remedie te voorzien, nagaat in hoeverre de wetgever binnen afzienbare tijd tot reparatiewetgeving bereid is. De introductie van een constitutionele lus kan daaraan bijdragen.
4. Dient het belang van de klager bij rechtsbescherming te wijken voor het algemeen belang dat gemoeid is met rechterlijke terughoudendheid, dan moet de gemeenschap daarvan de kosten dragen.
5. De nationale rechter zou van het Hof van Justitie van de Europese Unie, de ruimte moeten krijgen om, op beperkte schaal, tijdelijk af te zien van het buiten toepassing laten van wetgeving die in strijd is met het Unierecht.
6. Het EHRM heeft een zinvolle bijdrage te leveren aan het nationale debat over de constitutionele grenzen van individuele rechtsbescherming. Artikel 13 EVRM is het aangewezen vehikel voor die bijdrage.
7. De Hoge Raad benadert de 'een ieder verbindendheid' van verdragsrecht terecht absoluut en niet contextueel of relatief.

8. Het proces van rechtsvinding leent zich niet voor normering door de wetgever.
9. Constitutionele toetsing bestaat, zelfs waar zij door de (grond)wetgever is uitgesloten.
10. *Ubi ius ibi remedium* ('waar recht is, is een remedie') heeft grote retorische kracht, maar wekt verkeerde verwachtingen.
11. Constitutionele dialoog betekent niet: '*if at first you don't succeed: try, try again*'. (Beverly McLaughlin, C.J. in *Sauvé v. Canada* [2002])
12. Het Hof van Justitie van de EU zet het grondrecht op effectieve rechtsbescherming eerder in als het om gokkasten gaat, dan om het kiesrecht. Dat moet andersom.
13. Een goed juridisch proefschrift behandelt nationale leerstukken in hun meervoudig gelaagde en hun maatschappelijke context. Het expliciteert welke methode waarom is gevolgd, bevat een theoretisch kader, een descriptieve en een normatieve analyse. Het is, waar mogelijk, onderbouwd met empirisch en rechtsvergelijkend onderzoek. En dat alles in niet meer dan 100.000 woorden.
14. Stellingen over de 'plaats van de rechter in het staatsbestel' suggereren ten onrechte dat kwesties van rechterlijke rechtsvinding een meetbare ruimtelijke dimensie hebben.
15. Ingewikkelde concepten laten zich het best uitleggen met behulp van drie kilo chocola.